

Pliki muzyczne

MIDI, MID – pliki muzyczne zawierające nutowy zapis utworu. Za odtwarzanie plików midi odpowiada karta muzyczna w komputerze lub podłączony do komputera moduł brzmieniowy.

MP3 – pliki o dużym stopniu kompresji (nawet dziesięciokrotnym). Zapis muzyki w tym formacie łączy się ze stratą jakości – im większy stopień kompresji tym mniejszy „bitrate” i gorsza jakość dźwięku.

Odtwarzacze audio: Windows Media Player, Winamp, Aimp, foobar, Nero Media Player, Sonique i wiele innych (w tym również odtwarzacze video).

Video i animacje

AVI – bardzo rozpowszechniony typ pliku video, który powstaje podczas stratnej kompresji przy użyciu koderów (np. Intel Indeo, DivX, Xvid). Ten typ pliku pozwala zapisać przyzwoitej jakości obraz i dźwięk w stosunkowo niedużych plikach.

MKV (Matroška Video) – typ pliku, który jest „kontenerem” multimedialnym, umożliwiającym przechowywanie obrazu i dźwięku w jednym pliku. Może zawierać również inną zawartość charakterystyczną dla płyt DVD i BlueRay – menu, napisy, rozdziały, różne wersje językowe dźwięku itp. Materiał video może być kodowany przy użyciu różnych kodeków (np. H.264; X.264) w bardzo wysokiej jakości (np. Full HD – 1080 p).

Odtwarzacze audio: Windows Media Player, AllPlayer, VLC Media Player i wiele innych.

Pliki graficzne

BMP – mapa bitowa, umożliwia zapis obrazów z paletą 16 milionów kolorów i oferuje jedynie słabą kompresję – pliki są z reguły sporych rozmiarów. Dzisiaj coraz rzadziej spotykany w praktyce.

JPG, JPEG – najbardziej rozpowszechniony – m.in. dzięki wykorzystywaniu tego rodzaju zapisu grafiki w aparatach cyfrowych – format obrazu ze stratną kompresją. Przy zachowaniu niewielkiego stopnia kompresji otrzymujemy nie aż tak bardzo duże pliki i jednocześnie bardzo dobrą jakość obrazu.

GIF – format zapisu obrazków maksymalnie w 256 kolorach lub krótkich animacji. Najczęściej wykorzystywane przez twórców stron WWW w postaci banerów, piktogramów czy emotikonów. Daje możliwość zapisu kanału alfa – przezroczystości.

Pliki graficzne są odczytywane (wyświetlane, edytowane) w ogromnej ilości programów graficznych – np. PhotoShop, Gimp, Irfan View, FastStoneImageViewer itp.

Pliki skompresowane (archiwa) – kompresja bezstratna !

RAR – format pliku o dużym stopniu kompresji – nieco większym niż popularny ZIP.

ZIP – najbardziej rozpowszechniony format kompresji. Zawartość plików ZIP można także obejrzeć w Eksploratorze Windows. Kompresja i dekompresja odbywa się za pomocą programów: WinRAR, WinZIP – oba komercyjne – lub darmowych np. 7Zip, TugZIP i wielu innych.

Inne dokumenty

EXE – pliki wykonywalne – czyli aplikacje, programy.

DOC(X) – dokument programu Microsoft Word. Może zawierać sformatowany tekst, grafikę, tabele itp.

XLS(X) – arkusz kalkulacyjny programu Microsoft Excel. Może zawierać tabele, formuły obliczeniowe, wykresy... Jeden z najbardziej wszechstronnych programów pakietu Microsoft Office.

PPT(X), PPS – Prezentacje multimedialne podzielone na slajdy. PPT uruchamia się w programie w trybie edycji, PPS – w trybie pokazu.

Rozszerzenie DOC jest stosowane w programie MS Word do wersji 2003 włącznie (typowy plik binarny), DOCX – od wersji 2007. Analogicznie w przypadku arkusza kalkulacyjnego czy prezentacji PowerPoint.

HTM, HTML – dokumenty hipertekstowe, które opisują wygląd strony w przeglądarce internetowej. Ponieważ są to pliki tekstowe można je edytować nawet w zwykłym notatniku. Istnieją również specjalistyczne programy – edytory stron www – wspomagające tworzenie kodu HTML i języków programowania.

PDF – przenośny format dokumentu – plik jest po prostu „wydrukiem elektronicznym – do pliku”. Taki dokument może zawierać tekst, grafikę, hiperłącza czyli wszystko to co da się „normalnie” wydrukować w każdym programie. Pliki PDF tworzone są najczęściej na wirtualnych drukarkach PDF (darmowych programach) lub w komercyjnym programie Adobe Acrobat. Odczytać je można w darmowym Acrobat Readerze lub innych.

TXT – plik tekstowy, zawiera tylko i wyłącznie znaki alfanumeryczne, przestankowe i specjalne oraz podstawowe elementy formatowania, takie jak tabulatory. Nie można umieścić w takim pliku elementów graficznych czy nawet tabelki. Do edycji wystarczy zwykły notatnik.

ISO, NRG – obraz płyty CD/DVD/BD, dysku twardego umożliwiający wierne skopiowanie (z zachowaniem struktury danych a nie tylko listy plików i folderów) tego dysku na inny nośnik. ISO jest standardowym typem obrazu dysku (odczytywany przez wszystkie programy do nagrywania płyt); NRG – plik typowy dla Nero, jednego z najbardziej cenionych programów do nagrywania.

Zaprezentowane informacje są bardzo często ogromnym uproszczeniem lub jedynie ogólną charakterystyką typów plików. Wszystkich zachęcam do poszerzenia we własnym zakresie tej problematyki.